

Septuagesima

Predikan i Osby pingstkyrka, 20 jan 08

”Nåd och tjänst”

Matt 19:27-30

Då sade Petrus: "Vi har ju lämnat allt och följt dig. Hur blir det då för oss?" 28 Jesus svarade: "Sannerligen, vid världens återfödelse, när Människosonen sätter sig på härlighetens tron, skall också ni som har följt mig sitta på tolv troner och döma Israels tolv stammar. 29 Var och en som för mitt namns skull har lämnat hus eller bröder eller systrar eller far eller mor eller barn eller åkrar skall få hundrafalt igen och ärva evigt liv. 30 Många som är sist skall bli först, och många som är först skall bli sist.

”Vi har ju lämnat allt!” Upprinnelsen till Petrus fråga är den rike mannen som sorgset gick bort efter det att Jesus uppmanat honom att sälja allt och sen följa honom. Han blev modfälld efter den uppmaningen: han hade för mycket som han inte kunde skiljas ifrån, för mycket som höll honom kvar.

Det är påfallande att bibeln, både gamla och nya testamentet varnar för rikedom. Inte för att rikedom i sig skulle vara något fel men för att vi så lätt riskerar att bli bundna av det. Det finns en latent risk att våra ägodelar tar över så att det blir de som äger oss.

Den rike ynglingen gick sorgset därifrån, hans egendomar gav honom ingen lycka. Och jag tror att han i det ögonblicket egentligen önskade att han inte hade varit så rik, då hade det ju varit lättare för honom att skiljas från det han ägde för att sen följa Jesus.

Petrus och de andra lärjungarna hade stått och lyssnat på samtalet mellan Jesus och den rike. Och så ställde alltså Petrus sin fråga: ”Hur går det för oss?” De hade ju gjort precis det som Jesus uppmanat den rike mannen: ”lämna allt och följ mig.”

Man anar här den underförstådda förväntan hos Petrus: en förväntan om en himmelsk belöning som väntar runt hörnet. Och vi kanske tänker lite medlidsamt om honom: ”Har han inte fattat någonting? Inte får man väl följa Jesus med tanke på egen vinning, vad skiljer i så fall honom från den rike mannen.”

Så nu ska väl Jesus ändå tillrättavisa honom, tänker vi, vänner av ordning. Nog behöver han förmanas att beräkningar och baktankar kan man ju inte ha.

Då kanske svaret från Jesus överraskar: ”Ni som har följt mig, ni ska sitta på tolv troner och döma Israels tolv stammar.” Han förebrår honom alltså inte utan tvärtom lovar honom mer än han någonsin drömt om. Jag tror att Petrus egentligen hade nöjt sig med betydligt mindre.

Men kan vi förtjäna något av Gud? Kan vi ge Gud något som vi sedan har rätt att begära ersättning för. Är inte allt nåd?

”Nåd och tjänst” är ju rubriken för den här söndagen, men då är det viktigt komma ihåg att även tjänsten är nåd. Den dagen då Petrus lämnade sina nät och följde den man som han då knappt visste vem det var, så tror jag inte han hade någon förväntan på egen vinning. För honom var det belöning nog att få följa honom, lyssna till honom. Så visst: allt är nåd, både tjänandet och skatten som väntar i himlen.

Ändå tror jag att det vore fel att säga att vi inte skulle kunna ge Gud något. Tvärtom så kan vi ge honom allt: vi kan överlåta allt till Gud, våra ägodelar, våra relationer, ja även oss själva. Och för den som ger allt till Jesus kommer han att ge hundrafalt åter.

Just detta: allt eller inget, är typiskt för Jesus. Han kan många gånger vara så besvärande svartvit, antingen eller. Ordet ”lagom” verkar inte finnas i hans vokabulär.

Och när han säger allt, så menar han allt. Det räcker inte ens med hus och hem, nej, till och med de närmaste relationerna ska man bryta upp ifrån: bröder och systrar, föräldrar och syskon.

Hur ska vi förstå detta?

Ja, vi ska nog inte vara för snabba med att avfärda en bokstavlig tolkning av detta. För visst, finns det dem som har fått en kallelse att verkligen bokstavligen lämna allt. Jag tänker på filmen ”Nunnan” som gick för något år sedan och som väckte mycket reaktioner, inte minst i kristna kretsar. Den handlade om en ung svenska som genom att gå i kloster verkligen lämnade allt, inklusive sina närmaste relationer.

För en utomstående blir detta absurt och obegripligt. Det man ser är en hårdhärtat Gud som kräver allt. Men den som lämnar allt ser istället ”hundrafalt igen”. Eller som Paulus sa: ”Allt som tidigare var en vinst för mig har jag för Kristi skull räknat som en förlust.”

Det är bara den som inte sett skatten som tycker att det är obarmhärtigt. Men för den som har funnit en skatt av ett sådant oändligt värde att allt annat bleknar, för den är det inte så svårt att lämna allt.

Det finns en poäng med detta ”allt eller inget” och det är att det är svårare att vara kristen halvhjärtat än helhjärtat. Har man ett ben kvar i det gamla blir gången haltande. Det går åt mer energi att säga ”nja” än ”ja!” Det är matematiken i Guds rike: det är lättare att lämna allt än bara en del.

Men tillbaks till hur bokstavligt vi nu ska tolka det. För jag tror inte att alla ska ta det lika bokstavligt som den här nunnan. Kallelserna ser olika ut, Jesus hade fler lärjungar än de tolv, och som fortsatte att leva kvar i sina gamla familjerelationer.

Men jag tror att de som går i kloster eller på andra sätt, lämnar allt, kan vara ett föredöme för oss andra, en ständig påminnelse om att inte låta våra ägodelar eller relationer bli ett hinder mellan oss och Gud.

Allt vi har, har vi fått som gåva av Gud, en gåva att förvalta i tacksamhet. Ser man det så är risken mindre att vi blir bundna av detta.

Och ju mindre bundna vi är av det vi äger, ju mindre vi betraktar det som "vårt", desto friare blir vi. Desto lättare blir vår vandring på jorden.

Överlåtelse är en livslång övning. Gång på gång får vi kanske börja om. Vi blir aldrig helt färdiga med att överlåta oss till Gud, att successivt befria oss från det vi äger för att kunna vara i Kristi tjänst. Det borde inte vara svårt med tanke på skatten i himlen, som får allt vi äger att blekna. Eller med tanke på att hur mycket vi än överlåter, så får vi hundrafalt igen.

Ändå så klamrar vi så lätt fast vid det vi har, vi är rädda för att överlåta detta till Gud. För tänk om han befäller oss att kör allt till tippen! Det är nog bäst att undanhålla en del.

Men då tänker jag på den rike mannen som gick sorgset därifrån, han blev ju inte gladare av all sin rikedom, lyckligast hade han blivit om han följt Jesu uppmaning.

Oavsett hur vår kallelse ser ut, om det handlar om att bokstavligen lämna allt, eller att leva kvar i våra vanliga relationer så blir vi gladare och friare ju mer vi kan överlåta till Gud.

"Var och en som för mitt namns skull lämnar allt, ska få hundrafalt igen och ärva evigt liv." säger Jesus till oss. De orden har vi fått som uppmuntran och tröst. Oavsett vad vi har här så bleknar det i jämförelse med skatten i himlen.